

**Varde
Kommune**

Varde Kommune
Bytoften 2
6800 Varde
Att: Emilie Hansen (emha@varde.dk)

Teknik og Miljø

Bytoften 2, 6800 Varde

79946800

vardeKommune@varde.dk

**Dispensation efter naturbeskyttelsesloven til at
bekæmpe rynket rose (*Rosa rugosa*) i Blåvand**

23-11-2017

Varde Kommune har søgt om dispensation til at rydde rynket rose i Blåvand på matr.nr. 11c, 11d og 11k Vandflod By, Oksby. Dele af matriklerne er tæt tilgroet med rynket rose mens klonerne af roser vokser mere spredt i andre dele. Varde Kommune vil påbegynde bekæmpelsen af rynket rose for at genoprette og bevare det dynamiske klit- og hedelandskab.

Peter Witt

Direkte tlf.: 79946510
pwit@varde.dk

Hele projektområdet er ca. 10 ha og er beskyttet som overdrev og hede. Bestanden af rynket rose dækker sammenlagt 5 ha. Den nordvestlige del af projektområdet, ca. 4 ha, ligger i Natura 2000-område nr. 84: *Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage*. Mod sydvest støder projektområdet op til Natura 2000-område nr. 89: *Vadehavet*.

Sagsnr.: 17/9006

Doknr.: 151948/17

Matr. nr. 11c og 11d Vandflod By, Oksby ejes af Søfartsstyrelsen men drives af Varde Kommune. Der er indhentet accept af projektet fra Søfartsstyrelsen.

Varde Kommunes afgørelse

Varde Kommune giver hermed dispensation efter naturbeskyttelsesloven til at bekæmpe rynket rose som beskrevet nedenfor. Placeringen fremgår af vedlagte kortbilag.

Dispensationen er givet på følgende vilkår:

1. Arbejdet skal foregå i perioden 1. december – 1. marts.
2. Der skal foretages en botanisk gennemgang af arealerne før rydningen igangsættes med henblik på at kortlægge eventuelle forekomster af værdifulde plantearter.
3. Hvor rydning med biorotor vurderes, at være en akut trussel mod forekomsten af særligt værdifulde arter, skal bekæmpelsen foretages, med en mere skånsom plejemetode.

Disse vilkår er stillet for at sikre de biologiske og landskabelige værdier i området.

Bekæmpelsesmetode og udførelse

Til plejeindgrebet anvendes en biorotor monteret efter en traktor. Maskinen går 30 cm ned i jorden og hiver planterne op med rødder. Herefter ligger rødderne på jordoverfladen og tørrer ud eller sprækker under frost. I de

Postadresse:

Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

23-11-2017

mere kuperede arealer anvendes samme princip, men med en mindre biorotor monteret på armen af en terrængående gravemaskine med gummibælter. Armens arbejds længde er 7 meter fra maskinen.

Sagsnr.: 17/9006
Doknr.: 151948/17
Ref.: Peter Witt

Der er igennem de seneste år afprøvet en del forskellige metoder til at bekæmpe rynket rose forskellige steder i landet. De foreløbige erfaringer med brugen af biorotor viser, at metoden er effektiv. Erfaringsmæssigt skal behandlingen gentages en eller to gange. Afhængigt af genvæksten kan den opfølgende behandling suppleres eller erstattes af manuel fjernelse af enkelte skud.

Side 2 / 6

Arbejdet vil foregå i vintermånederne (1. december – 1. marts), hvor påvirkningen af de fleste dyregrupper ventes at være mindst. Særligt ved man at markfirben graver sig ned i jorden i løbet af september-november og ligger i op til 1 meter dybe grave frem til foråret. Derudover er et erfaringsmæssigt effektivt at bruge metoden i vintermånederne, hvor de rødde, der efterlades på jordoverfladen er sårbare overfor frost, og derfor ikke skyder igen i foråret.

Forud for rydningen gennemføres en botanisk gennemgang af arealerne i planternes vækstsæson. Forekomster af værdifulde plantearter og partier med karakteristisk og naturlig klitvegetation i og ved bestande af rynket rose vil blive markeret i felten og friholdt for rydning med biorotor.

Begrundelse

Varde Kommune har truffet afgørelsen på baggrund af følgende oplysninger og vurdering:

Naturen er truet

Området omkring Blåvandhuk Fyr er under tilgroning med rynket rose. Arealerne øst for fyret er dækket af en sammenhængende bevoksning af rynket rose, mens bestandene af rynket rose er mere spredte vest for fyret. I dele af området har tilgroningen med rynket rose allerede fjernet dynamikken og udkonkurreret den naturlige klitvegetation i området. I løbet af årtier vil hele området gro til så ikke bare klitvegetationen, men også de naturligt tilknyttede dyrearter bliver fortrængt af rynket rose.

Derfor ønsker Varde Kommune at påbegynde et naturplejeprojekt med bekæmpelse af rynket rose for at bevare og genoprette de naturlige åbne og dynamiske klitnaturtyper.

Naturbeskyttelsesloven

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af blandt andet overdrev og hede, og det fremgår af bemærkningerne til loven, at reglerne er udtryk for en samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes. Kommunen kan kun i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen.

23-11-2017

Anvendelsen af biorotor er et voldsomt indgreb på de berørte arealer, men Varde Kommune vurderer, at bekæmpelsen af rynket rose er en forudsætning for at bevare naturværdierne i området. Kommunen vurderer, at metoden er effektiv og med de stillede vilkår sikres det, at rydningen kan foregå uden stor negativ påvirkning af de eksisterende naturværdier i området.

Sagsnr.: 17/9006
Doknr.: 151948/17
Ref.: Peter Witt

Side 3 / 6

Derudover er der en turistmæssig samfundsinteresse i at rydde arealerne omkring Blåvands Huk, der er et yndet turistmål. Kommunen ønsker at bevare den oprindelige kystnatur til glæde for lokale og besøgende.

Det vurderes derfor, at der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde, at der kan meddeles den fornødne dispensation.

Kommunen vurderer i øvrigt, at projektet ikke er i strid med kommuneplanen. Landskabet omkring Blåvandshuk Fyr er udpeget som kystlandskab og er en del af landskabskarakterområdet Blåbjerg og Kallesmærsk hede- og klitlandskab. Tilstanden og det æstetiske udtryk af landskabet har en fundamental betydning for oplevelsen af kystlandskabet. De bærende strukturer bør derfor bevares som en tydelig del af landskabsoplevelsen og være i god vedligeholdelsesmæssig tilstand. Overordnet set, er det vigtigt, at dette landskabs særpræg bevares og beskyttes mest muligt. Kommunen betragter rynket rose som et visuelt forstyrrende element, og ønsker at fjerne den for at bevare det karakteristiske landskab.

Bilag IV-arter

Varde Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Kommunen er bekendt med at der findes en bestand af markfirben i området, men indgrebet gennemføres i vintermånederne, hvor markfirben ligger nedgravet i frostfri dybde. I sommermånederne lever markfirben oftest i overgangen mellem bevoksninger af lysåbne klitarealer og rynket rose eller dværgbuske. Efterhånden som området gror til med rynket rose forsvinder levestederne, og rydningen vurderes derfor på lidt længere sigt at forbedre forholdene for markfirben. Udover markfirben vurderes området ikke at rumme vigtige levesteder for bilag IV-arter.

Natura 2000

Den nordlige og nordvestligste del af projektarealet berører flere Natura 2000-områder. I medfør af habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 926 af d. 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter) kan der kun meddeles tilladelse til projektet, såfremt det ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, herunder at det ikke vil forringe bevaringsstatus eller muligheden for at opfylde bevaringsmålsætningen for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for at beskytte.

23-11-2017

Det drejer sig mod nord om, fuglebeskyttelsesområde F50 og habitatområde H73. Langs vestkanten af projektområdet berøres habitatområde H78 og fuglebeskyttelsesområde F57 samt Ramsarområde nr. 27 Vadehavet.

Sagsnr.: 17/9006
Doknr.: 151948/17
Ref.: Peter Witt

Habitatområderne H73 *Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage* samt H78 *Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde* er udpeget for en række fiske- og pattedyrarter, der er tilknyttet vandløb og Vadehavet samt for en lang række naturtyper.

Side 4 / 6

Den del af projektområdet, som ligger indenfor Natura 2000-områderne udgør ca. 4 ha. Det er tørre arealer, der er kortlagt som habitatnaturtypen 2130 grå/grøn klit. Varde Kommune kan ikke udelukke, at der kan være mindre partier med karakter af 2120 hvid klit samt mindre partier med forekomster af 2140 klithede, 2160 havtorn eller 2170 gråris i området. Inden rydningen iværksættes vil projektområdet blive gennemgået for at identificere værdifulde arealer, og disse vil blive friholdt for maskinel rydning med biorotor. Det vurderes ikke, at projektet vil medføre en negativ påvirkning af arter eller naturtyper. Tværtimod er bekæmpelse af rynket rose en forudsætning for naturtypernes beståen på lidt længere sigt.

Fuglebeskyttelsesområde F50 Kallesmærsk Hede er alene udpeget for en række ynglefugle, som ikke forventes at blive berørt, fordi hele projektet gennemføres udenfor fuglenes ynglesæson. Desuden vurderes de varige ændringer ved rydning af rynket rose ikke at medføre en væsentlig negativ påvirkning af området som levested for arterne på udpegningsgrundlaget.

Ramsarområde nr. 57, Vadehavet, er udpeget for en lang række ynglende og trækkende fuglearter. Projektperioden ligger udenfor yngletiden, men flere af de trækkende arter vil kunne passere eller opholde sig i området udenfor yngletiden. Hele projektområdet er i forvejen stærkt befærdet af turister. Den øgede forstyrrelse som følge af rydningsarbejdet vurderes ikke at være væsentlig. Arbejdet foregår over nogle uger, hvor kun mindre dele af området berøres hver dag. Det vurderes i øvrigt ikke, at rydning af rynket rose vil forringe klitterne som fremtidigt levested hverken for ynglefuglene eller trækfuglene der indgår i udpegningsgrundlaget for dette fuglebeskyttelsesområde.

Ramsarområde nr. 27, Vadehavet, indgår i Natura 2000-området. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes.

Det fremgår af de gældende Natura 2000-planer for områderne, at der skal iværksættes en indsats med bekæmpelse af invasive arter. Rydning af rynket rose er en del af denne indsats. Rydningen er også med til at følge de generelle retningslinjer, da kommunen skal være med til at sikre levesteder og lysåbne terrestriske naturtyper.

23-11-2017

Kommunen vurderer, at dispensationen ikke medfører væsentlige forringelser/forstyrrelser for de arter og naturtyper, som naturområdet er udpeget for. Tværtimod er tilgroningen en væsentlig trussel for området, og en aktiv bekæmpelse af rynket rose er nødvendig for at opretholde den gunstige bevaringsstatus for klitnaturtyperne i området.

Sagsnr.: 17/9006
Doknr.: 151948/17
Ref.: Peter Witt

Side 5 / 6

Varde Kommune ønsker at bevare kystnaturen og sikre den gunstige bevaringsstatus i Natura 2000-området i fremtiden. Rydningen af rynket rose er et naturforbedrende indgreb, der er med til at bevare og genoprette naturen og landskabet.

Dispensationens gyldighed

Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet. **Se dog afsnittet "Andre tilladelser".**

Hvis der bliver klaget over dispensationen, skal sagen afgøres endeligt af Miljø- og Fødevarerådet. Dispensationen må i så fald ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevarerådet bestemmer andet.

Du får omgående besked, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag.

Klagebestemmelser og klagefrist

Vedlagt klagevejledning på sidste side forklarer, hvad du skal gøre, hvis du ønsker at klage.

Baggrund for dispensationen

Dispensationen er givet på baggrund af besigtigelser i løbet af september.

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 3, jævnfør § 3, i lov om naturbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017).

Andre tilladelser

Denne dispensation fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Som lodsejer er man inden gravning m.m. forpligtiget til at få kortlagt forekomsten af eventuelle jordledninger på arealet (el, gas, telefon, m.m.). Kortlægningen kan ske ved henvendelse til de relevante selskaber. Hvis man foretager jordarbejde uden denne kortlægning – og der sker skade på en jordledning – kan man blive mødt med et erstatningskrav fra selskabet, der ejer jordledningen.

Efter museumslovens § 25 kan den, der udfører et jordarbejde, forud for igangsætning af arbejdet, anmode det lokale kulturhistoriske museum om en

23-11-2017

udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Efter lovens § 27 skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til det lokale kulturhistoriske museum.

Sagsnr.: 17/9006
Doknr.: 151948/17
Ref.: Peter Witt

Side 6 / 6

Med venlig hilsen

Peter Witt

Biolog

E pwit@varde.dk

Der er sendt kopi af dette brev til:

Søfartsstyrelsen, Carl Jacobsens Vej 31, 2500 Valby (asa@dma.dk).
Danmarks Naturfredningsforening Varde Afdeling v/Merete V. Hansen
(dnvarde-sager@dn.dk).

Miljøstyrelsen (mst@mst.dk).

Naturstyrelsen Blåvandshuk, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl (blh@nst.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Varde (varde@dof.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
(natur@dof.dk).

Dansk Botanisk Forening (dbf.oestjylland@gmail.com).

ARKVEST – Arkæologi Vestjylland, Lundvej 4, 6800 Varde
(post@arkvest.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Holger Bjørnskov, Jysk Landbrugsrådgivning,
John Tranums Vej 25, 6705 Esbjerg Ø (hob@jlbr.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Laila Kubel Madsen, Nordre Boulevard 95, 6800
Varde (lkml@lrs.dk).

Friluftsrådet (sydvestjylland@friluftstraadet.dk).

Nationalparkfond Vadehavet, Havnebyvej 30, 6792 Rømø
(vadehavet@danmarksnationalparker.dk).

Bilag:

Klagebestemmelser

Kortbilag

Billeder fra d. 7. september 2017

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter den 24. november 2017, hvor afgørelsen annonceres på Varde Kommunes hjemmeside.

Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Varde Kommune, Naturcenteret, Bytoften 2, 6800 Varde eller på email til vardekommune@varde.dk. Varde Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Signaturforklaring

Projektområde

Natura 2000-område

Kort over projektområde på 10,7 ha hvoraf andelen med rynket rose er ca. 5 ha. Luftfoto fra 2014.	Målforhold 1:2.000	Dato 28/9-2017
	Sagsbeh. Emilie Hansen	Sags nr. 17-9006
Naturcenteret Varde Kommune - Bytoften 2 - DK 6800 Varde - Tlf. 79 94 68 00 www.vardekommune.dk - E-mail: vardekommune@varde.dk		
		 Varde Kommune

Billede taget mod sydøst.
Arealet er ekstremt tilgroet
med rynket rose. Den gule
pæl markerer kyst til kyst
stien, der går igennem området.

Her ses den nordvestlige side
af Blåvand Fyr. I forgrunden
ses en bestand af rynket rose
indenfor Natura 2000-området

